ఆంధ్రపత్రిక ★ సారస్వతానుబంధం

1952 సం॥ మార్చి 30-వ తేదీ, ఆదివారము

అజ్ఞానం

శ్రీ రావెళ్ల హనుమంతరావు

(గత సంచిక తరువాయి)

ఏనిముషంలో ఎవ్వరి కెలాంటి కష్టాలు-నష్టాలు సంప్రాప్తమవుతాయో ఎవ్వరూహించగలరు? ఈ నిముషంలో వున్న సుఖాన్ని-ఆనందాన్ని జూసుకొని సంతోషించుతాం. గర్వపడుతాం. మరోనిముషంలో ఎలాంటి కష్టం వస్తుందో! ఎలాంటి దుస్సంఘటనలు వస్తాయో! తెలుసుకోలేం. కాలచక్రంలో కష్టాలు దాగివున్నాయో! సుఖాలు దాగివున్నాయో! ఎలా తెలుస్తుంది?

మోహనరావు పని ఇంతే అయింది. కమలానికి సెలవిప్పించింది. గర్భం ఎర్పడింది. దారుణమైన ఈ వార్త, విషాదకరమైన ఈ సంగతి మోహనరావును చిన్నబుచ్చియపరచింది. అంతేగాదు. నిలువునా కృంగదీసింది. సంతోషం కలుగవలసిన గర్భం వుండేందుకుగాను తాను ఆపరేషన్ చేయించుకున్నాడు. అయినా తన భార్య గర్భవతి అయింది. ఏమిటీ విచిత్రం? తనభార్య పతివ్రత అనుకున్నాడు. శీలవతి అనుకున్నాడు. అయితే...ఈ దుస్సంఘటన ఎలా జరిగింది? తాను పొరబడ్డాడు? తమ భార్యలు పతివ్రతలని భావించి మోసపోయేవాళ్లవలె తాను గూడా మోసపోయాడా?

ఈ వార్త గ్రామమంతటా వ్యాపించింది. మంచిసంగతి నల్లురికి తెలియటం కష్టం. గాని ఇలాంటి చెడుసంగతులు త్వరగానే అందరకూ తెలిసిపోతాయి. స్త్రీలు, పురుషులు, చిన్నలు పెద్దలు ఎక్కడ నలుగురుజేరినా ఇదే విషయాన్ని గురించి మాట్లాడుతున్నారు.

కమలం వ్యభిచారి అని ఎవ్వరూ ఎప్పుడూ అనుకోలేదని కొందరంటే! ఏమో... ఏ పుట్టలో ఏ పాముందో ఎవ్వరికి తెలుసు అని మరికొందరన్నారు. నిప్పుకు చెదలుపట్టాయని మరికొందరు వ్యాఖ్యానించారు. ఎందరెందరో నల్లుగా చాటుమాటుగా ఇలాంటి వన్నీ జరుగుతుంటాయో అని కొందరంటే అందుకనే ఇలాంటి ఆపరేషన్లు చేయించుకోవడం తగని పనియని మరికొందరన్నారు. "మొగుడు కొట్టిన దానికంటే-తోడికోడలు దెప్పినదాని తడుపొచ్చిందన్నట్లు" ప్రజలు చెప్పకొని ఈ మాటలు మోహనరావుకు మరింత ఆందోళనను గలుగజేశాయి.

ఇక కమలం సంగతి సరేసరి. ఏపాపమెరుగని తనకీ దుర్గతి ఎందుకు సంభవించిందో తెలుసుకోవడానికే మతి మతిమైపోతోంది. గర్భం యేర్పడినప్పుడు స్త్రీలకు సహజంగావుండే వికారాలు ఆమెను మరింత అధికంగా కృంగదీస్తూన్నాయి. శీలవతి వని-గుణవతివని-పతివ్రతవని ధీమాగా తిరిగే తనను కాల మీవిధంగా పరీక్ష చేస్తూన్నదేమోనని ఒక్కొక్కప్పుడు తనకు తానే సమాధానంగా చెప్పుకునేది. అప్పుడే ఇరుగుపొరుగువారు నూటి-పోటిగాను, చాటుమాటుగాను అనుకునే మాటలు, తనను నిందించుతూ, ఎగతాళిచేస్తూ చెప్పుకొనే మాటలు వింటే తిరిగి విచార సముద్రంలో మునిగిపోయేది. ఈ విచారంతో, తీరనిదుఃఖంతో ఆమె రోజురోజుకు కృంగి - కృశించి-నీరసించిపోతోంది. తెల్లగా పాలిపోతోంది. ఇంటినుండి బయటకు రావడానికి బిడియపడుతోంది.

తలవని తలంపుగా కమల కొచ్చిన యీ గర్భం కమలా-మోహనరావుల మధ్య తీరని విభేదభావాల్ని గూడా గలుగజేసింది. వివాహమైన తరువాతి ఇంతవరకూ వారిద్దరిమధ్య తగాదాలొస్తాయని ఇద్దరిలో ఎవ్వరూ, ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. అంతేగాదు. ఆస్తివున్నా! లేకపోయినా! ఇద్దరూ చివరివరకూ కలసి మెలసివుండే ప్రేమజీవితాల్ని గడపాలని, ఆదర్శప్రాయులుగావుండాలని శపథం జేసుకున్నారు గూడా.

కమలం ఎన్నోవిధాలుగా బతిమాలుకుంటోంది. తాను ఏ పాపమెరుగనని ప్రమాణం జేస్తోంది. గత జీవితంలోని మధురాతి మధురఘట్టాల్ని గుర్తుకు దెచ్చి భర్త పాదాలపైబడి ప్రాధేయపడుతోంది. ఎన్నిజేసినా మోహనరావు మనస్సు మారటంలేదు. అలా మార్చుకోనేందుకు అతను ప్రయత్నం గూడా చేయటంలేదు. విషయం కంటికి కనపడుతూన్నపుడు, తప్పు జరిగిందని స్పష్టంగా తెలుస్తూన్నపుడు నమ్మేదెలాగు?

ఏమిచేయాలో! తెలియనిబాధతో, భవిష్యత్తును ఊహించలేని విచారంతో బాధపడే మోహనరావు ఎందుకైనా మంచిదని తన రెండో బావమరిదికి కబురు పంపించాడు. దాదాపు ఆ ఇద్దరూ సమానవయస్కులు గావటం వలన, రాజకీయ-ఆర్థిక - సాంఘిక మార్పుల విషయంలో ఇద్దరూ ఏకాభిప్రాయులు గావటంవలన అతనితోనే విషయాలను చర్చించితే బాగుంటుందని పిలిపించుకున్నాడు. ఏకాంత ప్రదేశంలో కూర్చొని ఇద్దరూ ఎంతోసేపు చర్చించుకున్నారు. వాద ప్రతివాదాలు చేసుకున్నారు. ఎన్నిజేసి నా కంగా కృంగదీస్తూన్నాయి. శీలవతి అసలు ప్రశ్న ప్రశ్నగా నేవుంటోంది. కమలం తన ప్రాణంమీదకుమృత్యువు వచ్చిపడుతూన్నా అబద్ధమాడదు. అబద్ధమాడి తనను కాల మీవిధంగా పరీక్ష చేస్తూన్నదేమోనని ఒక్కొక్కప్పుడు గతంలో జరిగిన సంఘటన లనేకం తెప్పించి వాడుమని చెప్పారు. అందుకు సమాధానంగా డాక్టరుగారు ఈ పూట ఇచ్చినమందులు వాడండి. రేపు ఉదయంచూసి అలాగే చేద్దామని చెప్పేసరికి వాళ్లు తిరిగి వచ్చేస్తూన్నారు. వాళ్లు దిగగానే రాకుండే ఏడుపులు - పెడబొబ్బలు విన వస్తూన్నాయి.

సుజనసూక్తి

స్నేహం

సత్యశ్రీ

అరిది అవూళ్ళోని రామయ్య సీతమ్మ అనే పేదదంపతుల పూరిగిడిశ, ఆ యింటి ముందుకి ఓ కారు వచ్చి 'హారన్' మ్రోగిస్తుంది! ఆ యింట్లోంచి ఓ కుర్రవాడుపుస్తకాలుపట్టుకునివచ్చి కారు ఎక్కుతాడు!! కారు రైటో మంటూ పరుగెత్తుతుంది!

పూరిగుడిశ ముందు కారు ఆగటం ఏమిటి? దానిలోంచి ఓ పెద్ద కుర్రవాడు వచ్చి కారులో ఎక్కటం ఏమిటి?! అని ఆశ్చర్యపోతున్నారు కదూ? ఆ కథ అంతా చెబుతా వినండి! ఆ కారు అవూళ్ళోని ఓజమీందారుగారిది. వారికి కావలసినంత ధనమూ, ఆస్తి ఉంది. ఆ వూళ్ళో బడి కూడావారు కట్టించిందే వారికి లేక లేక ఒక్కడే కొడుకుపుట్టేడు. అతని పేరు రఘు. అతను వాళ్ళస్కూల్లోనే (జమీందారుగారు కట్టించినది) దరుపుకుంటున్నాడు. అతను శ్రీమంతుల పుత్రుడయినా పుట్టుకతోనే పేదసాదలంటే దయా, దాక్షిణ్యాలు ఏర్పడాయి. రఘు ప్రతిరోజూ వాళ్లకొడుకు మీద స్కూలుకి వెళ్లి, వచ్చేవాడు. అతనికి ఆ స్కూల్లో ముఖ్యమయిన స్నేహితుడు పేదదంపతులయిన రామయ్య సీతమ్మల కొడుకు వాసు. వాసు పేదవాడయినా రఘు అతనిలో ఉన్న సద్గుణాలను బట్టి అతన్ని ప్రాణస్నేహితుడుగా చేసుకొన్నాడు. ప్రతిరోజూ తను స్కూలుకు వెళ్ళేటప్పుడు వాసు యింటిదగ్గర కారు ఆపి అతన్ని కారులో ఎక్కించుకుని బడికి వెళ్లుతుండేవాడు. వచ్చేటప్పుడు కూడా కారు ఆపి వాసును యింటిదగ్గర దింపి మరీ వెళ్ళుతుండేవాడు. పేదకుర్రాడితో, తన కొడుకు రఘు స్నేహం చేస్తున్నారని జమీందారు ఒకటి రెండుసార్లు అతనితో స్నేహం చెయ్యటం మనలాంటి ధనవంతులకు చాలా చిన్నతనమని చెప్పేడు. కాని రఘు దానికి ఒప్పుకోకపోవటం వల్ల, జమీందారుగారు గట్టిగా చెప్పలేక, రఘు యందున్న పుత్రప్రేమచేత, అతను చేసే పనిని కొదవక పోయారు. రఘు, వాసుల స్నేహం ఆ వూళ్ళోవాళ్లందరకుఎంతో ఆశ్చర్యాన్ని, ముచ్చటను గలిగించింది. ముఖ్యంగా వాసు తల్లిదండ్రులు తన కొడుకు ఒక శ్రీమంతుల బిడ్డతో స్నేహం చేస్తున్నాడని ఎంతో మురిసిపోయారు. రఘుపేదలయందు చూపే ఉదారగుణాన్ని ప్రశంశించారు.

రఘు వాసూని తన యింటికి ఎన్నోసార్లు తీసుకెళ్లాడు. ప్రతిరోజూ కారుమీద యిద్దరు షికారు వెళ్లేవారు. యిద్దరూ కలసి వాళ్ళ యింట్లో ఆడుకునేవారు. స్కూల్లోకూడా వాసూని తన ప్రక్కనే కూర్చో బెట్టుకునేవాడు. వాసు, రఘూల స్నేహం రోజురోజుకీ వృద్ధిపొందుతూ ఉండేది.

ఆ స్కూల్లోనే 'రామూ' అనే ఓ కుర్రవాడుకూడా చదువుతున్నాడు. వాడియిల్లు. వాసూ, యింటి ప్రక్కనే వాడు ఉత్తపోకిరి, దొంగ. అటువంటి వాడితో స్నేహం యెవరు చేస్తారు? వాసును జమీందారుగారి అబ్బాయి ప్రతిరోజూ కారుమీద బడికి తీసుకెళ్లటం తీసుకు రావటం యింటి ప్రక్కనే ఉన్న రాముకు కొంచం ఈర్ష్య కలిగించింది!

వాళ్లయిద్దరిస్నేహం ఎలా అయినా విడగొట్టటానికి ప్రయత్నించేవాడు.

ఆరోజు జమీందారుగారి యింట్లో గొప్ప విందు జరుగుతుంది. ఎందుకంటే వారి అబ్బాయి రఘు పుట్టినరోజు! అందుకనే యెంతో మందిని విందుకు పిలిచి, పెద్ద ఆటపాటలతో జరుపుకుంటున్నారు. రఘుకూడా తన పుట్టిన రోజు పండుక్కి వాళ్ల బళ్ళో కుర్రవాళ్లందరిని పిలిచాడు విందుకు. వాసును తనే స్వయంగా కారుమీదవెళ్లి తీసుకొచ్చాడు. బడిపిల్లలందరకు ప్రత్యేకంగా ఓగదిలో విందు భోజనమునకు టేబిల్స్, కుర్చీలు ఏర్పాటుచేసేరు. జమీందారులు వాళ్లకేంకొదువ? ఎన్నయినా చెయ్యగలరు! బడి కుర్రవాళ్ళతోపాటు మన 'పాకిరిరాము' కూడా వచ్చాడు.

విందు జరుగుతుంది. ఆజాగ్రత్తవల్ల రఘుచేతి వజ్రాలు పొదిగిన ఉంగరం ఒకటి జారి టేబిల్ క్రిందపడింది. దీన్ని రఘుగానీ మరెవరూగానీకని పెట్టలేదు.

రామూ ఎందుకో టేబిల్ క్రిందికి చూచాడు. అతనికి ఆ వజ్రాలవుంగరం కనబడింది. అపజేదొంగకదూ! దాన్ని ఎలాఅయినా కాజేయ్యాలని దుర్బుద్ధి పుట్టింది. మెల్లగా టేబిల్ క్రింద వుంగరాన్ని కాలితో అందుకుని తన జేబులో వేసుకున్నాడు.

విందు అయిపోవటంవల్ల అందరూ చేతులు కడుక్కోవటానికి లేచారు. రఘు చేతులుకడుక్కునేటప్పుడు తన చేతిఉంగరం కనపడలేదు! చాలా గాబరాపడ్డాడు. ఎక్కడయినా జారిపోయి ఉండవచ్చునని గదంతా వెతికాడు. కాని అదిఅక్కడఉండేలేదా దొరకటానికి? ఈ సంగతి జమీందారుగారికి తెలిసింది. మండిపడుతూవచ్చా కని పెట్టి "బహుమానంగాయిచ్చి మళ్ళీ చెతుకుతున్నావెందుకు?" అని దుమ్మెత్తిరంగా అన్నాడు. రఘు తెల్లబోయాడు!

జమీందారుగారికి అంతులేని కోపమొచ్చింది. నిర్దోషి అయిన వాసూని దొంగతనం చేసిన నేరానికి నౌకర్లని తిన్నమని ఆజ్ఞయిచ్చాడు. రఘు ఎంతో బ్రతిమలాడాడు వాళ్ళనాన్నని, వాసూని కొట్టొద్దని. కాని జమీందారుగారు ఊరుకోలేదు. నౌకర్లు అమాయకుడైన వాసూని కొడుతున్నారు. వాసు పాపం దెబ్బలు భరించలేక, ఏడుస్తున్నాడు. ఈ దృశ్యం రఘు చూడలేక పోయాడు. ఏడుపుకూడా వచ్చింది! యిక చూడలేక వాసూని కొడుతుంటే ఆపటానికి కని అడ్డమెళ్ళాడు! వాసూకి తిగిలే దెబ్బ తప్పిపోయి రఘుకి తగిలింది! అసలే సుకుమారుడవటంవల్ల వెంటనే స్పృహతప్పి పడిపోయాడు! ఇదచూసి సరికి జమీందారుగారికి కంగారు పుట్టింది, వెంటనే రఘుని మంచం మీద పడుకోబెట్టేరు. వాసుని కొట్టటం ఆపుచేసి యిక మా అబ్బాయితో తిరిగావంటే దంపేస్తానన్నాడు. ఏం చేస్తాడు పాపం ఏడ్చుకుంటూ యింటికి వెళ్ళిపోయాడు. బడిపిల్లలందరూ యింటికి వెళ్ళిపోయారు.

రామూకి యింటికివెళ్ళిన దగ్గిరనుంచి మనస్సు నికలమయ్యింది. ఒక, నిర్దోషిని, అమాయకుణ్ని, అనవసరంగా అపనిందల పాలుచేసి, కొట్టించానే, అని బాధ పడ్డుకుంది. రాత్రి కన్నుమూసినా వాసూని కొట్టిన దృశ్యాలు తెరమీద బొమ్మల్లా కనిపించసాగాయి! ఏమీ ఎరుగని అమాయకుడికి ఘోరాతిఘోరం చేశానే అని విచారము కలిగింది రామూకి. కానీ ఏం లాభం అంతా జరిగిపోయింది! అతని మనస్సులో ఒకటే నిర్ణయం చేసుకున్నాడు. రేపు తప్పకుండా జమీందారుగారి దగ్గరకువెళ్ళి వాసూ నిర్దోషి అని చెప్పి, తన్ను క్షమించమని వేడుకోవాలనుకున్నాడు.

అక్కడర రఘుకి దబ్బతగిలి జ్వరం చాలా తీవ్రంగావచ్చింది. జ్వరంలో కలవరింతలు బయలుదేరాయి. "వాసుని కొట్టకండి! అబ్బ! మళ్ళాకొడతారా? ఆగండి!" అని తీవ్రజ్వరంలో కలవరింతలు మొదలుపెట్టేయి! ఎప్పుడు "వాసూ! వాసూ!!" అని కలవరింతలే? యిదిచూచి జమీందారుగారు కంగారుపడి డాక్టరును పిలిపించాడు. డాక్టరుగారు అంతాచూచి "మీ అబ్బాయి కలవరించే అతన్ని తెప్పించి చూపితే గాని బాగుపడదు. నామందులేమీ పని చెయ్యవు." అని సలహాయిచ్చి వెళ్లిపోయాడు. వెంటనే జమీందారుగారు వాసును నౌకర్లచేత తెప్పించారు. వాసు ఎంతో గాబరాగావచ్చి రఘు మంచంమీద కూర్చున్నాడు. రఘు మంచంమీద కూర్చున్నాడు. యిక వాసూ, రఘులు, విడవని స్నేహితులువాళ్లు ఎంతో సంతోషంగా ఆడుతూ, పాడుతు హాయిగా వున్నారు!

జీవిత చిత్రం

కొండా వెంకటరంగారెడ్డిగారు

హైదరాబాదు కొత్త ఆబ్కారి మంత్రి

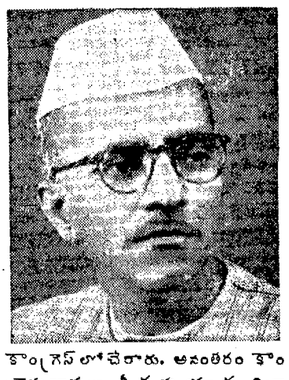

హైదరాబాదు కొత్త మంత్రివర్గంలో అందరికన్నా ధీమాగా కనబడేవ్యక్తి శ్రీ కొండా వెంకటరంగారెడ్డిగారు. పట్టుదల, ఉత్సాహమూ, సేవాసక్తి ఆయనలో మూర్తీభవించాయనవచ్చు.

రెడ్డిగారు 1891 జనవరిలో మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా ధర్మసాగరంలో జన్మించారు. వ్యవసాయదారులవంశం కావడంవల్ల కొబోలు స్వయంకృషి ప్రభావంగానే జీవితంలో పైకి వచ్చారు.

బల్లభైఏళ్ళవాడు న్యాయవాదివృత్తి నవలంబించి, చాలా ఉన్నతికి వచ్చారు. స్వయంగా న్యాయవాది తరగతులు నడిపి దాదాపు రెండవందల మందికి శిక్షణ ఇచ్చారు. 1918 లో వకీళ్ళ ప్రతినిధిగా మజిలిస్ కజ్ ఖానీస్ (శాసనసభ)కు ఎన్నికై, తన వృత్తికీ, రైతుగానికీ ఎంతో సేవచేశారు. రైతుసమస్యలకు సంబంధించిన 30 బిల్లులను ఆసభలో ప్రవేశపెట్టారు. ఆరోజుల్లోనే అన్యశాఖా వివాహాలలో స్త్రీలకు పౌరస్వత్వాలుండాలని ప్రతిపాదించారు.

1922 లో ఆంధ్రమహాజనసంఘాన్ని స్థాపించినవారిలో రెడ్డిగారొకరు. ఆసంఘాభివృద్ధికి చాలా పాటుపడ్డారు. ఆసంఘం నిజామాంధ్ర మహాసభగా రూపొందినతర్వాత ౯-వ 10-వ వార్షిక సమావేశాలకు రెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా ఎన్నికైనారు. మొదటిసారి అధ్యక్షులైనప్పుడే సంస్థానంలో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వం ఏర్పడాలన్న తీర్మానం చేయించి, మహాసభను రాజకీయాలలోకి దింపారు. అప్పుడే ప్రజలలో మహాసభ ఆదర్శాలను ప్రచారంచేయటానికీ, రాజకీయ చైతన్యము కలిగించటానికీ కార్యక్రమం తయారైంది. సిమ్మట, భువనగిరిలో జరిగిన 11-వ మహాసభకు రావి నారాయణరెడ్డిగారు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికకావటం, సంస్థలో కమ్యూనిస్టులదిపైచేయి కావటం మూలంగా రెడ్డిగారు ముందుముల రామచంద్రరావు, బూరుగుల రామకృష్ణరావు ప్రభృతులతో కలసి వేరుగా మహాసభను స్థాపించారు.

ఆదినుంచీ గ్రంథాలయోద్యమం అంటే రెడ్డిగారికి చాలా అభిమానం. హైదరాబాదులోని శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషానిలయ నిర్వహణలో శ్రద్ధ చేసుకొని, తదభ్యున్నతికి విశేష కృషిచేశారు. 1934 లో నాంపల్లిలో దేవన గ్రంథాలయం స్థాపించి, నలుగురినీకూడ దీనికి దానికి చక్కనిధివసం వగైరా ఏర్పాటుచేశారు.

1938 లో సంస్థానకాంగ్రెస్ స్థాపనకు కృషిచేసిన ముఖ్యులు రెడ్డిగారొకరు. ఆనాటినుంచీ కాంగ్రెస్‌లో బాధ్యతగల పదవులు నిర్వహిస్తూ, ఆ సంస్థ ఆశయ సాఫల్యానికి ఎంతో కృషిచేశారు. 1940లో జాగీరు ప్రజా సంఘం ఏర్పాటుచేసి, తదధ్యక్షుడుగా, కార్యదర్శిగా జాగీరు ప్రజల బాధలను నివర్తింపచేయటానికి చాలా కృషిచేశారు. 1947 లో సత్యాగ్రహంలో పాల్గొని 8 మాసాలు కారాగారవాసం అనుభవించారు. తర్వాత కాంగ్రెస్‌లో విభేదాలు వచ్చినప్పుడు రామకృష్ణరావు ప్రభృతులతో పోటీ కాంగ్రెస్‌లోచేరారు. అనంతరం కాంగ్రెసువారులు ఏకమయి కొత్త నిజామాంధ్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షులైనారు.

సంస్థానంలో రెడ్డిజన సంఘాభివృద్ధికి రెడ్డిగారు చాలా తోడ్పడ్డారు. 'గోలకొండ' పత్రికకు అండగావుండి తెలంగాణాలో విజ్ఞాన ప్రచారానికి దోహదం చేశారు. స్వయంగా ఎన్నో గ్రంథాలు ఉర్దూలో వ్రాశారు.

సంస్థాన ప్రస్తుతస్థితి కేవలం కృతకమైనదనీ, ఇది భాషాప్రయుక్తంగావిభక్తమై తెలంగాణా ఆంధ్ర ప్రాంతాలు విశాలాంధ్రగా ఏర్పడాలనీ, దానికి కాక తీయులరాజధానిఓరుగల్లు ప్రధాన స్థానం కావాలని మనసారా వాంఛిస్తారు. సంస్థాన జనాభాలో అధికసంఖ్యాకులైన ఆంధ్రులకు సంస్థాన పరిపాలనాది కాలలో అర్హస్థానం సంపాదించేందుకు ఆపార కృషిచేసిన వెంకటరంగారెడ్డిగారి ఈ చిర వాంఛ, అచిరకాలంలోనే ఫలవాప్తి నందుగాక.

తేలుకుట్టు, పాము కరవులకు మందులు

మద్రాసు, మార్చి 29: శ్రీ. శ్రీపాల రాజా సువర్చి గారిల్లా వ్రాస్తున్నారు. ఈమధ్య తిరుతణిలో ఒక ఉపాధ్యాయుని తేలుకుట్టి మరణించినవార్త చూసి చాలా విచారించినాము. తేలుకుట్టుకు ప్రజలకు తేలికగా లభించే మందు ఒకటుంది. తిప్పతీగ ఒక అంగుళం ముక్క నోటిలో వేసుకొని నమిలి మింగివేస్తే బాధ కొద్దిక్షణాల్లో తగ్గుతుంది. నమిలితే వచ్చిన నీరూటనే కుట్టినచోట పూస్తే అది కూడా ఉపశమించానికి తోడ్పడుతుంది.

మండ్రగబ్బ కుట్టినా కూడా ఈ మందు పనిచేస్తుంది.

పాము కరిస్తే....

ఈసందర్భంలో పాము కరిచినప్పుడు చేయవలసిన చికిత్సను కూడా చెప్పడం మావిధి అని భావిస్తున్నాము బండి గురువింద వేరు చూర్ణము ½ తు. 10 మిరియపుగింజల చూర్ణము కలిపి లోపలికి ఇస్తే ఏలాంటి పాము విషమునైనా విడిచి వేసి, ప్రాణాలు కాపాడుతుంది. పాముకరచిన వారు స్పృహ లేకుండా, పళ్లు బిగుసుకుపోయి నోరు తెరవలేకుండా వుంటే అపాదేని చెదవులకు అంటించినా పని జరుగుతుంది.

ప్రత్తినూళ్లు

5,00,000 గట్టిదనమునకు, నమ్మకమునకు యెక్కువ పరీక్ష కండెలు 80 నెంబరు వరకు.

చేయబడి మధుర మిల్సు నూళ్లు వాటి నాణ్యతవలన శ్రేష్ఠమైనవిగా రుజువుచేయబడినవి.

మధుర మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

మిల్లులు

మధుర, ట్యూటికొరిన్, అంబాసముద్రము

మేము సప్లయి చేయునవి

నేత, అల్లిక ఫ్యాక్టరీలకు అన్నిరకముల గ్రే యారన్సు. మేము నేత నేయము.

మా ప్రత్యేకతలు:

ఒంటి నూలు - జంట నూళ్లు - చీజ్ యారన్సు పడుగునూలు - కోన్‌యారన్ కార్డుయారన్ కొంబ్డుయారన్సు - వగైరా.

మేసర్సు:

మెసర్సు ఏఅండ్ ఎఫ్. హార్వే లిమిటెడ్.

'PHONE: 250 (4 Lines) మధుర. 'GRAMS: "HARVEY"

శతమూలికాదిలేహ్యము

40 తు-రు. 18-0-0.

లోహభస్మకిసింధూరముతో; రత్నభస్మాలతో తయారుచేయబడినది

ఈ లేహ్యము శ్రీపురుషాదుల సమస్తసుఖవ్యాధులవలన కలుగు బాధలను శరీరమున బయలుదేరు పొడలు, మచ్చలు; 20 మేహములను; 18 కుష్ఠువులను, స్త్రీల ఋతుశూల, కుసుమలు, నష్టసంతానము మాన్పి, చక్కని సంతానము కలుగజేయును.

శ్రీ భుజంగరాజైద్యశాల, తాళ్లరేవు, తూ. గో. జిల్లా.

అంతర్జాతీయ పోటీలో ప్రథమబహుమతి కథలు!!

ప్రపంచ కథానికల పోటీలో ప్రథమ బహుమతిపొందిన నాలుగు కథలూ వచ్చే ఆదివారంనుంచీ!

ఆంధ్రపత్రిక సారస్వతానుబంధంలో

వరుసగా ప్రకటించబోతున్నాం.

— కథల వివరాలు —

(1) "నిద్రపోయే వంచి" — ఫిన్‌లాండ్; రచన: టుల్లీ రైజొనెన్.

(2) "ఎందుకు" — ఫ్రాన్సు; రచన: అనీపాటావ్.

(3) "అయిదవనాడు" — ఫ్రాన్సు; రచన: పెయిరీబాసన్.

(4) "ప్రేమ నా చిన్నినాటి కలలను చీల్చివేస్తుంది" — నార్వే; రచన: జోహాన్ బోర్జన్.

నర్సు హార్వేస్ మిక్శ్చర్ వల్ల బిడ్డలకు నిద్రపట్టి అలసిన తల్లులకు సేదదీరును

వారి పరీక్షింపబడిన యీ చికిత్స 70 ఏండ్ల పైగా నుండి బ్రిటిష్ బిడ్డతల్లులచే నువయోగింపబడుచున్నది. నర్సు హార్వేస్ మిక్శ్చర్ బిడ్డలలోని అజీర్ణమును, నమవరచును. కడుపు ప్రేగుల జబ్బులను తొలగించును. ఈ విధంగా వారికి హాయిగా నిద్రపట్టింది ఆరోగ్యమును పెంపొందించును. నర్సు హార్వేస్ నిరపాయమైనది. పుట్టినప్పటి నుండి బిడ్డలకు వాడవచ్చును.

బిడ్డల ఉత్తమమైన మిత్రమగు—నర్సు హార్వేస్ మిక్శ్చర్ కొరకు మీ మందుల దుకాణములో అడగండి.

సోల్ ప్రొప్రయిటర్లు: ఓ. స్ట్రాట్ అండ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.. ఇంగ్లండ్.

దొరకుచోటు: మేసర్సు: దాదా అండ్ కంపెనీ, 86 నైటియస్ స్ట్రీట్, పి. టి. మద్రాసు.

మేసర్సు: మాలిక్ & హక్, విక్టోరియారోడ్డు, కరాచీ. మేసర్సు: కెంప్ & కం. లి. బొంబాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ.